nieuwe misstanden. Buiten het Evangelie is elke veranderde constitutie niet meer dan het zoveelste periodiek geschrift. De leer van de volkssouvereiniteit is in wezen verderfelijk. Buiten de goddelijke wet om verliezen mensen het vermogen om te relativeren. De moraal van het natuurrecht, de macht der sterksten, de Uebermensch, het geweld van een nieuwe elite met eigen ordeningen, dienden zich aan. 'Struggle for life' heeft reden van bestaan in de natuur, maar in de wereld van de mens was hij slechts acceptabel voorzover concurrerende partijen gelijke kansen hadden. Hier was dat zeker niet het geval.
Groen wijdde aan de kernwoorden 'Vrijheid, gelijkheid en broederschap' een meeslepende brochure, waarin hij betoogde dat alleen Jezus Christus ons aan de ware betekenis helpt.[15] In zich is vrijheid niets. Leegte is geen ruimte. Het gaat niet allereerst om vrijheid ván. Waartóe dient zij? Wat is ingebouwd? Vrijheid impliceert ontplooiing naar eigen aard en doelstelling. Hoe wordt mijn naaste niet gekrenkt? Vrijheid verwordt licht tot anarchie. De quasi-gelijkheid manifesteert zich in de idee dat bezit diefstal is, dat ik mijn eigen baas ben, dat ik niet behoef te rekenen met de veelkleurige onderscheidingen die in de schepping ingebouwd zijn en haar zo geschakeerd mooi maken. Christelijk communisme rekent met sabbathjaar en jubeljaar, waarin scheefgetrokken verhoudingen weer hersteld worden. Waar is broederschap te vinden bij hen die niet in de leerschool van Jezus hebben gezeten waar eigenroem en verdienstelijkheid worden ingeruild voor bereidheid tot dienen? De zich snel ontplooiende techniek dreigde te leiden tot dictatuur van de ene die over de juiste formule beschikt. Jezus was zeker ook sociaal hervormer, maar Hij was allereerst méér. Hij brengt ons bij de wortels van onze samenleving. Wederzijdse hulp is het principe van ons bestaan. De ontdekkingen van Darwin bevestigen dat. Niet eigenbelang en onderdrukking, maar een dynamische gemeenschap brengt zegen aan de paria's van onze maatschappij. De wereld is op wijsheid en goedheid gebouwd. Dat moeten wij ons láten gezeggen, de daarbij ingebouwde wetten hebben wij te gehoorzamen. De 'revolutie' achtte dit bekrompen. Het impliceert immers een zich buigen onder goddelijk gezag. De godsdienst van de negentiende eeuw is het pantheïsme, waarbij iedereen zich een god waant. De wetgeving meent de normen te mogen ontlenen aan wat door de meerderheid der bevolking wordt gedacht. Zo wordt de enkele christen, die in durft te gaan tegen de door de meerderheid aanvaarde begrippen als doemprofeet uitgebannen. Alleen 'het algemeen zedelijke'

15. Groen van Prinsterer, *Vrijheid, gelijkheid, broederschap, Toelichting van de spreuk der revolutie*, 's-Gravenhage 1848, in vijf hoofdstukken: 1. De vruchten. 2. De wonderboom. 3 De volledige praktijk. 4. De radicale genezing. 5. De vrijheid der kinderen Gods.